

कार्यकारी सारांश (Executive Summary)

शिक्षा विकासको आधारशीलाको रूपमालिने गरेको पाइन्छ । दक्ष र प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गरी समाज र देशलाई उन्नतितर्फ अग्रसर गराउने माध्यम नै शिक्षा हो । परिवर्तनशील समाजमा व्यक्तिलाई समायोजन गराई व्यक्तिको चौतर्फी विकासमा शिक्षाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको हुन्छ । त्यसैले शिक्षाको विकासका लागि स्थानीय जनसमुदाय, सरोकारवाला देखि लिएर केन्द्रीय स्तर सम्ममा सबैले आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सक्दो सहयोग र योगदान पुर्याउनु पर्ने देखिन्छ । अविकसित र विकासोन्मुख देशमा अझै सम्म पनि शिक्षाको पहुँच पुग्न सकेको छैन । घरदैलो देखि टाढा गएर उच्चशिक्षा हासिल गर्नुपर्ने बाध्यता भएकाले पुरुषहरूको तुलनामा महिला (छात्री, बुहारी) हरूको स्थिति भन्दा दयनीय रहेको पाइन्छ । शिक्षामा सबैको पहुँच र उर्चाशिक्षाको अवसर प्रदान गर्ने अभिप्रायले यस समाजका अग्रज बुद्धिजीवी, व्यक्तित्व तथा अभिभावकहरूको संयुक्त प्रयासमा सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तरगत कञ्चनपुर जिल्ला शुक्लाफाँटा नगरपालिका वार्ड नं. १० भलारीमा उर्चाशिक्षा अर्जन गर्ने विद्यार्थीहरूको बढ्दो चाप र स्थानीय अभिभावकहरूको माग समेतलाई दृष्टिगत गर्दै, स्थानिय स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग र परिचालन द्वारा स्थानिय स्तरमा गुणस्तरीय उच्चशिक्षाको अवसर उपलब्ध गराउने पत्र उद्देश्यले स्थानीय स्तरमा क्याम्पसको व्यवस्थापन र सञ्चालनको लागि वि. सं. २०६७ मा त्रिभुवन विश्व विद्यालयबाट व्यवस्थापन सङ्काय बी. बी. एस.को सम्बन्धन प्राप्त गरी सामुदायिक क्याम्पस कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसका नामले विधिवत् रूपमा सञ्चालनमा ल्याइएको थियो । शिक्षालाई अझै फराकिलो र व्यापक पार्दै वि. सं. २०६९ सालमा बी. एड., २०७८ सालमा एम. बी. एस. तथा २०७९ साल एम. एड. मा समेत सम्बन्धन प्राप्त गरी दक्ष जनशक्ति उत्पादनमा र राष्ट्रको विकासमा यस क्याम्पसले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आइरहेको छ । यस क्याम्पसले उत्पादन गरेको जनशक्ति नेपाल सरकारको निजामती कर्मचारी, बैडाँडा, सेना, प्रहरी, स्वास्थ्य सेवाआदि क्षेत्रमा आफ्नो प्रतिभाको प्रदर्शन गरी क्याम्पसको नाम उच्च पारिरहेका छन् जुन यस क्याम्पस तथा सरोकारवालाहरूका लागि गौरव तथा सम्मानको कुरा हो । तत्कालिन समयमा क्याम्पसको नाममा जग्गा नभएकाले यस क्याम्पस सञ्चालक समितिका अध्यक्ष तथा सदस्यहरूको अथक प्रयासबाट वि. सं. २०७२ यस क्याम्पसको नाममा ५ कठ्ठा १४ धुर जग्गा खरिद गरिएको र UGC को रु एक करोड अनुदान सहयोगमा ३ तले तथा सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालयको अनुदान सहयोगमा ४ कोठे २ तले भवन निर्माण कार्य पुरा भैसकेको छ ।

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसले तयार गरेका वित्तीय विवरणहरू लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्त तथा प्रचलित कानून बमोजिम तयार गरे नगरेको सम्बन्धमा नेपाल लेखा परीक्षणमान बमोजिम लेखापरीक्षण गरी सो विवरणले क्याम्पसको आय-व्ययको सहीत यथार्थ अवस्था चित्रण गरे नगरेको सम्बन्धमा रायव्यक्त गर्ने उद्देश्यले रजिष्टर्ड लेखा परीक्षकबाट लेखापरीक्षण गरिदै आएको छ र लेखापरीक्षण अवलोकन, प्रतिवेदनमा उठाइएका सुझावहरू समस्याहरू न्युनीकरणका लागि गरिएका प्रयासहरू प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पस देशकै अग्रणी शैक्षिक संस्थाको रूपमा विकसित भइरहेको भएतापनि भौतिक पूर्वाधार तथा उपकरणहरूको अपर्याप्तता, प्राविधिक विषय सञ्चालन गर्न नीतिगत समस्या, अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तारमा समस्या, न्युन शिक्षक विद्यार्थी अनुपात, विद्यार्थी उत्तीर्ण प्रतिशतमा उल्लेख्य सुधार हुन नसकेका जस्ता समस्या तथा चुनौतीहरू विद्यमान रहेका छन्

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसका समस्या तथा चुनौतीहरू सम्बोधन हुने गरी भौतिक पूर्वाधार विकास, प्राज्ञिक उत्कृष्टताको लागि संस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी कल्याण र अतिरिक्त क्रियाकलाप, वित्तीय स्रोत व्यवस्थापन र संस्थागत सुशासन तथा क्याम्पस समुदाय सम्बन्ध आदिमा सुधार ल्याउनको लागि क्याम्पसले आगामी ३ वर्षको लागि रणनीतिक विकास योजना तर्जुमा गरि लागू गरेको छ ।

विषय सूची

१. पृष्ठभूमि (Background)
२. प्राज्ञिक/शैक्षिक प्रगति(Academic Progress)
  - २.१ भर्ना प्रवृत्ति विश्लेषण (Enrollment Trend Analysis)
  - २.२ उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति विश्लेषण (Pass Rate Trend Analysis)
  - २.३ स्नातक र प्रवृत्ति विश्लेषण (Graduate Trend Analysis)
  - २.४ शैक्षिक कार्यक्रमहरु (Academic Programmes)
  २. शैक्षणिक विधिहरु (Educational Pedagogy)
३. भौतिक प्रगति (Physical Progress)
  - ३.१ पूर्वाधार विकास (Infrastructural Development)
  - ३.२ शैक्षिक सहयोग (Educational Aids)
    - ३.२.१ शैक्षिक उपकरणहरु (Educational Equipments)
    - ३.२.२ पुस्तक, जर्नल र सन्दर्भ सामग्रीहरु
(Books Journals and Reference Materials)
    - ३.२.२ फर्निचरहरु (Furnitures)
४. वित्तीय प्रगति (Financial Progress)
  - ४.१ वित्तीय स्रोत तथा आय विश्लेषण
(Analysis of Financial Resources Income)
  - ४.३ गत वर्षको लेखापरीक्षण अवलोकन, सुझावतथा समस्या न्यूनीकरणका प्रयासहरु
(Audit Observations/Issues, Recommendation and Steps Taken to Mitigate the Issues Raised by Audit Observations in the Last Fiscal last year)
५. सामाजिक प्रगति (Social Progress)
६. समस्या तथा चुनौतीहरु (Issues and Challenges)
  - ६.१ समस्या तथा चुनौतीहरु (Issues and Challenges)
  - ६.२ समस्या तथा चुनौतीहरु न्यूनीकरणका उपायहरु
(Mitigation Measures Taken to Address the Issues and Meet the Challenges)
  - ६.३ समस्या तथा चुनौतीहरु सम्बोधन गर्ने योजना
(Plan for Addressing the Issues and Challenges)
  - ६.४ वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट (Annual Work Plan and Budget)

क्याम्पसको लागि आवश्यकपर्ने जग्गा व्यवस्थापनका लागि शुक्लाफाँटा नगरपालिका मार्फत जिल्ला मालपोत कञ्चनपुर र जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरमा जग्गा लिजमा प्राप्तीका लागि पहल भैरहेको छ ।

नेपाल पब्लिक क्याम्पस संघको सदस्य रहि सञ्चालित यस क्याम्पसले UGC लगायत भारतीय राजदुतावास, स्थानीय सरकार तथा शुक्लाफाँटा नगरपालिका, तत्कालीन जिल्ला विकास समिति, निर्वाचन क्षेत्र विकास कोष, सामाजिक विकास मन्त्रालय सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार समेतबाट सहयोग प्राप्त गरेको छ, भने त्यसमा पनि शिक्षक र विद्यार्थीको लगनशिलता र सञ्चालक समितिको क्रियाशीलताले नै प्राप्त परिणामको द्यौतक मानेका छौं । एक वर्षमा भण्डै २२ पटक बसेको क्याम्पस सञ्चालक समितिको बैठकबाट सर्वसम्मत रूपमा विभिन्न महत्वपूर्ण निर्णय लिइएको छ । जसका कारण यो संस्था यहाँ सम्म आइ पुगेको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु । यस संस्थाको उज्वल भविष्य निर्माणमा महत्वपूर्ण सल्लाह र सहयोगका लागि यहाँको महत्वपूर्ण योगदान सदैव रही रहने विश्वास लिदै यो वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गरि रहेको छु । यस संस्थाले गरेको काम कारवाही र अवस्थाका सम्बन्धमा निम्नानुसारको व्यहोरा अवगत गराउने अनुमती चाहन्छु ।

२. प्राज्ञिक / शैक्षिक प्रगति (Academic Progress)

कृष्ण वैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसको शैक्षिक प्रगतिलाई विद्यार्थी भर्ना तथा परीक्षाफलको आधारमा निम्नानुसार विश्लेषण गरिएको छ ।

२.१ भर्ना प्रवृत्ति विश्लेषण (Enrollment Trend Analysis)

कृष्ण वैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसको कुल विद्यार्थी भर्ना संख्यालाई दृष्टिगत गर्दा विभिन्न कार्यक्रम अनुसार विद्यार्थी भर्नादरमा भिन्नता रहेको देखिन्छ । स्नातक तहको सन्दर्भमा सबैभन्दा बढी बी. एड. मा भर्ना भएको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम बी. वि. एस को देखिन्छ । शैक्षिक सत्र २०८०/०८१ मा बी. एड. मा ४६४ जना, बी. वि. एस. मा ३६७ जना, एम. बी. एस. मा १० तथा एम. एड. मा ११ जम्मा ८५२ जना भर्ना भएका थिए । शैक्षिक सत्र २०८१/०८२ मा बी. एड. मा ३०९ जना बी. वि. एस. मा २३८ जना तथा एम. एड. मा १० जम्मा ५५७ जना भर्ना भएका थिए । शैक्षिक सत्र २०८२/०८३ मा वि.एड. मा २९८ जना र वि.वि.एस. मा २७५ जना गरि जम्मा ५७३ जना भर्ना भएका छन् । उक्त तथ्याङ्कबाट हाल वि. एड. भन्दा वि.वि. एस.मा विद्यार्थी भर्ना दर बढेको देखिन्छ । २०८२ को प्रथम वर्ष विद्यार्थी भर्ना चलिरहेको छ ।

Table 1: Enrollment Trend Analysis (Program Wise/Level Wise) Programme

Level	Programmes	2080/081	2081/082	2082/083
Bachelor	B.Ed.	464	309	298
	B.B.S.	367	238	275
Master	M.B.S.	10		-
	M.Ed.	11	10	-
Grand Total	A+B+C	852	557	573

Appendix 2 highlights the details of programme and yearwise Enrollment of students

Source: Administrative Record of KBMC 2081/082

Table 2 : Genderwise Enrollment Trend Analysis of the last three years

Level	Programmes	2080/081		2081/082		2082/083	
		Male	Female	Male	Female	Male	Female
Bachelor	B.Ed.	६८	३९६	४७	२६२	३८	२६०

	HBS	999	226	29	950	89	238
Master	M.B.S.	6	4				
	M.Ed.	4	0	3	0		
Grand Total		959	663	909	456	09	498

Table 3: Enrollment Trend Analysis of the Last Three Year from 2079/080-2082/083

Year	Female	EDJ	Dalit	Madeshi	Total Female and Educationally Disadvantaged Students	Total Students	%of Female and Educationally Disadvantaged Students
2080/081	289	09	43		663	522	93.59
2081/082	300	42	49		456	220	59.56
2082/083	495	39	30		498	203	50.32

2.2 उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति विश्लेषण (Pass Rate Trend Analysis)

Table 4 : Pass Rate Trend Analysis of last Three Year

शैक्षिक सत्र	संकाय	खण्ड	विद्यार्थी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	प्रतिशत
2039/050	व्यवस्थापन	चौथो	32	95	26.2500
		तृतीय	40	99	43.2
		द्वितीय	25	0	92.00
		प्रथम	905	2	4.63
	शिक्षा	चौथो	32	90	39.2500
		तृतीय	00	5	90.35
		द्वितीय	942	90	94.20
		प्रथम	905	3	2.00
2050/051	व्यवस्थापन	चौथो	32	22	62.56
		तृतीय	32	9	2.56
		द्वितीय	02	2	6.94
		प्रथम	52	90	5.2
	शिक्षा	चौथो	62	25	43.5
		तृतीय	992	0	6.94
		द्वितीय	02	2	2.56

२०८१/०८२	व्यवस्थापन	प्रथम	७२	५	६.९४
		जम्मा	५५३	९०	
		चौथो	३१	१३	४१.९३
		तृतीय	५२	४	७.६९
		द्वितीय	५८	७	१२.०७
	शिक्षा	प्रथम	७३	१२	१६.४३
		जम्मा	२१४	३६	१६.८२
		चौथो	९६	१४	१४.५९
		तृतीय	३९	३	७.७
		द्वितीय	४७	२	४.२५
	प्रथम	६६	३	४.५५	
	जम्मा	२४८	२२	८.८७	

Source: Administrative Record of KBMC 2081

२.३ स्नातक र प्रवृत्ति विश्लेषण (Graduate Trend Analysis)

Table 5: Year wise Graduate Trend of Students of Last Three Years

शैक्षिक सत्र	बी. एड. तर्फ	बी. बी. एस. तर्फ	कूल जम्मा
२०७८/०७९	१०	१८	२८
२०७९/०८०	१८	१०	२८
२०८०/०८१	२५	३३	५८

२.४ शैक्षिक कार्यक्रमहरू (Academic Programmes)

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसमा वि. सं. २०६७ साल देखि व्यवस्थापन सङ्काय (बी. बी. एस.), वि. सं. २०६९ साल देखि वि. एड. तथा वि. सं. २०७८ साल देखि एम. बी. एस. तथा वि. सं. २०७९ देखि एम. एड. तर्फका कक्षाहरू सञ्चालन भई पठनपाठन कार्य हुँदै आइरहेको छ।

Table 6 : Academic Programmes

Departments	Programmes	Durations
Management	B.B.S.	4 Years
Education	B.Ed	4 Years
Management	M.B.S.	4 Semester
Education	M.Ed.	4 Semester

२.५ शैक्षिक विधिहरू (Educational Pedagogy)

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसमा विगतका वर्षहरूमा शिक्षक केन्द्रित विधि मात्रै अनुशरण हुँदै आएकोमा हाल आएर पठनपाठनका विधिहरूमा परिवर्तन ल्याउने प्रयास गरिएको छ। केही कक्षाकोठामा मल्टीमिडिया प्रोजेक्टरको व्यवस्था गरिएको छ। यसबाट प्रस्तुतीकरण विधि अपनाउनमा मद्दत पुगेको छ।

३. भौतिक प्रगति (Physical Progress)

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसको भौतिक प्रगतिलाई पूर्वाधार विकास, शैक्षिक सहयोग तथा उपकरणहरू, फर्निचर, पाठ्यपुस्तक, जर्नल र सन्दर्भ सामग्रीहरूको उपलब्धताको आधारमा विश्लेषण गरिएको छ।

३.१ पूर्वाधार विकास (Infrastructural Development)

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसको सामग्रीहरू सहित क्याम्पसको भौतिक पूर्वाधारहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

विवरण	संख्या	कैफियत
जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल	६ कट्टा	
भवन ओगटेको क्षेत्रफल	६,४६४ वर्गफिट	
कक्षाकोठा संख्या	२४ कोठा	
कम्प्युटर कक्ष	१	
सौचालय (छात्र/छात्रा)	८ वटा	
खानेपानी	२ वटा	
भवन	३ वटा	
भवन	१ निर्माणाधिन	
पक्की घेर पर्खाल र गेट	१/१ निर्माणाधिन	
खानेपानी टंकी	१ निर्माणाधिन	

३.२ शैक्षिक सहयोग (Educational Aids)

३.२.१ शैक्षिक उपकरणहरू (Educational Equipments)

विद्यार्थीहरूको पठन-पाठनमा गुणस्तरीयता कायम गर्न र निर्वाध रूपमा सञ्चालन गर्न निम्नानुसारका शैक्षिक सहयोग सामग्रीहरू खरिद गरिएका छन् :

सामग्रीको नाम	संख्या	कैफियत
डेस्कटप कम्प्युटर मनिटर सहित	१६ थान	
ल्यापटप संख्या	१० थान	
ओभर हेड / मल्टिमिडिया प्रोजेक्टर	८ थान	
फोटोकपी मेसिन प्रिन्टर्स	५ थान	
इन्टरनेट सर्भिस	२ थान	
इन्टरनेट जडिएका कम्प्युटर	११ थान	
टेलिफोन सेट	२ थान	
साईन बोर्ड	२ थान	
प्लास्टिक बाल्टीन	१० थान	
घण्टी पित्तल	२ थान	
विद्युत मिटर	२ थान	
बिद्युतीय हाजिरी	१ थान	

३.२.२ पुस्तक, जर्नल र सन्दर्भ सामग्रीहरू -

(Book, Journals and Reference Materials)

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसमा जम्मा ७८०२ वटा पुस्तकहरू छन् । यस पुस्तकालयमा जम्मा १ वटा कोठाहरू छन् । यसमा १ वटा अध्ययन कक्ष छ । यस पुस्तकालयमा दैनिक ३ स्थानीय पत्र-पत्रिकाहरू राखिने गरिएको छ । पुस्तकालय सँग जम्मा १ धान कम्प्युटर छ, जसमा प्रयोगकर्ताहरूले अनलाईन् र आवश्यक पुस्तक पढ्न तथा डाउनलोड गर्न सजिलै सक्दछन् विभिन्न प्रकारका प्राज्ञिक जर्नलहरू पनि राखिएका छन् । Apex संस्था काठमाण्डौले उपलब्ध गराएका लोकसेवा सम्बन्धि ५०० धान पुस्तक पनि उपलब्ध गराईएको छ साथै एउटा कम्प्युटर प्रिन्टर र एउटा फोटोकपी मेसिन र नयाँ Course related र Reference Book भएको खण्डमा विद्यार्थी, प्राध्यापक र अन्य अनुसन्धन सम्बन्धी पुस्तक भए सहज हुने देखिन्छ ।

३.२. ३ फर्निचरहरू (Furnitures)

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसमा निम्न अनुसारका फर्निचरहरू उपलब्ध छन् ।

सामग्रीको नाम	संख्या	सामग्रीको नाम	संख्या
स्टील दराज मेडियम	७ धान	कुर्चि घुम्ने	१० धान
स्टील दराज लकर	२ धान	प्लास्टिक कुर्चि	४९ धान
काठको टेबल	५ धान	सुचना पाटि	१ धान
काठको टेबल मेडियम	२ धान	डेस्क बेन्च -फलामे)	१७५ धान
काठको कुर्सि	२ धान	सोफासेट	३ धान
कम्प्युटर टेबुल सानो	७ धान	हवाईट बोर्ड	१८ धान
कम्प्युटर टेबुल ठूलो	४ धान	पानी तान्ने पम्प	२ धान
मिटिड टेबल, ठूलो नयाँ	६ धान	अफिस टेबल नयाँ	६ धान

४. वित्तीय प्रगति (Financial Progress)

४.१ वित्तीय स्रोत तथा आय विश्लेषण (Analysis of Financial Resources and Income)

क्र.सं.	आम्दानीको स्रोत	आर्थिक वर्ष		
		२०७९/०८०	२०८०/०८१	२०८१/०८२
१	शिक्षण शुल्क	४२,३९,६९२	३७,३४,३२६	५७०९५२४/-
२	प्रवेश तथा भर्ना शुल्क	२,७३,४५०	१,८०,३००	८९९५००/-
३	त्रि.वि.परीक्षा तथा सेवा शुल्क	९,३८,२९५	६,३८,५२०	११९६६५६/-
४	नियमित अनुदान (विश्व विद्यालय अनुदान आयोगबाट)	१३,७८,२००	१४,१९,६००	१३६५०००/-
५	उपकरण खरिद अनुदान सा.वि. मन्त्रालय			-
६	नियमित तथा तालिम अनुदान सा.वि.मन्त्रालय			५०००००/-
७	नियमित तथा पूजीगत अनुदान सा.वि.मन्त्रालय	४,९९,२५०	४,९४,४३०	-
८	भवन निर्माण अनुदान विश्व विद्यालय अनुदान आयोग बाट			-
९	पुस्तक खरिद अनुदान विश्व विद्यालय			-

	अनुदान आयोग बाट			
१०	छात्रा शौचालय निर्माण अनुदान गैर आवासीय नेपाली संघ		१४,७०,०००	६३००००/-
११	अन्य	१५,७९,६७६२५९	२१,३९,१३७	१९,७६१४९/-
	जम्मा	८९,००,३९३/५९	१,००,७३,३१३	१२२६८८२९/-

४.२ खर्च विश्लेषण (Analysis of Expenditures)

क्र.सं.	खर्च शिर्षक	आर्थिक वर्ष		
		२०७९/०८०	२०८०/०८१	२०८१/०८२
१	तलव भत्ता	५३,१९,५२४	५३,३१,५६४	६६४९१०३/-
२	त्रि.वि.परीक्षा तथा सेवा शुल्क	८,२८,४७५	५,९५,०४०	१२१२७००/-
३	उपकरण खरिद अनुदान प्रदेश सरकारबाट			
४	छात्रा शौचालय निर्माण		२१,०२३८०	
५	पुस्तक खरिद आन्तरिक कोषबाट	३,१४,४३०		
६	सि. सि. क्यामेरा खरिद आन्तरिक कोषबाट			
७	फर्निचर निर्माण आन्तरिक कोषबाट			१९७८८७/-
८	पुस्तक खरिद विश्वविद्यालय अनुदान आयोग सहित आन्तरिक कोषबाट	५,०१,९६१		
९	रोष्टम निर्माण (सामाजिक विकास मन्त्रालय)	५०,०००		
१०	छात्रवृत्ति वितरण	१,२०,०००	१,२६,३००	१४४०००/-
११	अन्य	२०,४१,९५७	२३,७२,५७४	४०२७९०१/-
	जम्मा	८८,६१,९१७	१,०५,२७,८५८	१२२३१५९१/-

४.३ गत वर्षको लेखापरीक्षण अवलोकन, सुझाव तथा समस्या न्यूनीकरणका प्रयासहरू

(Audit Observations/Issues, Recommendation and Steps Taken to Mitigate the Issues Raised by Audit Observations in the Last Fiscal last year)

कृष्ण वैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसले तयार गरेका वित्तीय विवरणहरू लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्त (Generally Accepted Accounting Principles) तथा प्रचलित कानून बमोजिम तयार गरे नगरेको सम्बन्धमा नेपाल लेखापरीक्षणमान (Nepal Standards on Auditing) बमोजिम लेखापरीक्षण गरी सो विवरणले क्याम्पसको आय-व्ययको सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गरे नगरेको सम्बन्धमा राय व्यक्त गर्ने सन्दर्भमा लेखापरीक्षण अवलोकन, प्रतिवेदनमा उठाइएका सुझावहरू र समस्याहरू न्यूनीकरणका लागि गरिएका प्रयासहरू तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

लेखापरीक्षण अवलोकन	सुझावहरू	न्यूनीकरणका प्रयासहरू
<p>१. पारिश्रमिकमा समावेश हुने सबै प्रकारका भुक्तानी रकममा आयकर ऐन अनुसार गणना गरी आयकर कट्टी गर्नुपर्ने ।</p> <p>२. दायित्वको भार</p> <p>३. पुस्तकालय धरौटी रकमको छुट्टै खाता राखी जफत भएको धरौटी रकम आयमा समावेश हुनु पर्ने ।</p>	<p>१. पारिश्रमिकमा समावेश हुने सबै प्रकारका भुक्तानी रकममा आयकर ऐन अनुसार गणना गरी आयकर कट्टी गर्नुपर्ने हुन्छ र छुट्टै भएकांमा पछिल्लो भुक्तानीबाट नियमानुसार कट्टी गर्नु हुन सुझाव दिइन्छ ।</p> <p>२. सञ्चालन खर्चमा कटौति गरिएको तर वर्षे पिच्छे दायित्व वृद्धि भइरहेकाले दायित्वको भार नियन्त्रण तर्फ सरोकारवाला सबैले आवश्यक प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> • क्याम्पसको आर्थिक कारोबारलाई पारदर्शि बनाउन सफ्टवेरको प्रयोग गरिएको • खर्च रकम लाई न्यूनीकरण गरिएको मसलन्द एवम् दै. भ. भ. आदी र अन्य खर्चमा कटौती गरि मितव्यायिता अपनाइको । • अधिल्लो वर्ष भन्दा यस वर्ष दायित्व कम गर्न प्रयास गरिएको । • आय व्ययको मासिक खाता तयार पारी आर्थिक वर्ष भित्र सम्पूर्ण भुक्तानी गर्नु पर्ने दायित्व भुक्तानी गरी अषाढ मसान्तमा नै खाता बन्द गरी समयमै आन्तरीक परिक्षण र म. ल. प. सम्पन्न गरिएको ।

१. सामाजिक प्रगति (Social Progress)

कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पस समुदायमा आधारित क्याम्पस भएकोले क्याम्पसको प्रगतिको मुख्य पक्ष भनेको सामुदायिक सम्बन्ध हो । यस क्याम्पसमा सामाजिक अभिवृद्धिका लागि निम्न गतिविधिहरू गरिदै आएका छन् :

१.१ Campus's Involvements in Social Activities

(क्याम्पसको सामाजिक क्रियाकलापमा सहभागिता)

- सामुदायिक गतिविधिहरूमा प्राध्यापक, कर्मचारी एवम् विद्यार्थीहरूको सहभागिता जनाउने,
- समाज र समुदाय गुणस्तरीय शिक्षा प्रति सचेत
- कञ्चनपुर जिल्ला र बाह्रय जिल्लाका विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षामा सहज पहुँच ।
- समाजका जल्दाबल्दा मुद्दाहरूमा प्रध्यापक, प्राज्ञिक समुदाय र विद्यार्थीहरूको सहभागीता ।

१.२ Social Contributions for Campus

समाजका मानिसहरू क्याम्पसको हरेक क्रियाकलापमा सहभागिता जस्तो भौतिक निर्माण तथा पर्यावरणीय क्रियाकलापमा सहभागी ।

१.३ Plans for campus's Contribution to Society

- स्थानीय निकाय, सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूबीच सहकार्य गर्ने,
- सामुदायिक गतिविधिहरूमा प्राध्यापक, कर्मचारी एवम् विद्यार्थीहरूको सहभागिता जनाउने,
- समाज र समुदाय गुणस्तरीय शिक्षा प्रति सचेत
- कञ्चनपुर जिल्ला र बाह्रय जिल्लाका विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षामा सहज पहुँच ।
- संस्था प्रति समुदाय स्थानिय सरोकार अपनत्वको भावनाको विकास ।
- समाजका जल्दाबल्दा मुद्दाहरूमा प्रध्यापक, प्राज्ञिक समुदाय र विद्यार्थीहरूको सहभागीता ।
- गरिब विद्यार्थीहरूलाई पनि उच्च शिक्षामा पहुँचमा भावनाको विकास ।

५.४ Plan for Increased Involvement of the Society in the Campus

- क) समाजमा उल्लेखनीय योगदान पुर्याउने नागरिक समाज, उद्योगी, व्यवसायी, कानून व्यवसायी, समाजसेवी र राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूलाई क्याम्पसको सञ्चालक समितिमा र सल्लाहकार समितिमा मनोनयन गर्ने,
- ख) उद्योगी व्यवसायी तथा समाजसेवीबाट क्याम्पसको भौतिक पूर्वाधारको लागि आर्थिक स्रोत जुटाउन आग्रह गर्ने,
- ग) स्थानीय निकाय, सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसँग सहकार्य गर्ने,
- घ) विद्यार्थी युनियनका अध्यक्षलाई क्याम्पस सञ्चालक समितिमा पदेन सदस्यका रूपमा सहभागी गराउने,
- ङ) कृष्ण वैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसका भूतपूर्व विद्यार्थीहरूलाई संगठित गरी क्याम्पसको समग्र विकासमा सहभागी गराउने,

च) क्याम्पस सदस्यता मा बृद्धि गरी सहभागितामा बृद्धि गर्ने ।

६. समस्या तथा चुनौतीहरू (Issues and Challenges)

६.१ समस्या तथा चुनौतीहरू (Issues and Challenges).

कृष्ण वैजनाथ बहुमुखी क्याम्पस शुक्लाफाँटा नगरकै अग्रणी शैक्षिक संस्थाको रूपमा विकसित भइरहेको भएता पनि यसका केही विद्यमान समस्या तथा चुनौतीहरू निम्नानुसार छन् :

६.१.१ Short Terms Issues and Challenges

- क) हाल त्रि. वि. वि. को परीक्षा केन्द्र यस क्याम्पसबाट हटाइएकोले विद्यार्थीहरूले जिल्लाको परीक्षा केन्द्रमा गएर परीक्षा दिनु पर्ने बाध्यता छ ।
- ख) त्रिभुवन विश्वविद्यालयको परीक्षा प्रणालीले एकै शैक्षिक शत्रमा एउटै वर्षका २/२ ओटा कक्षा सञ्चालन गर्नुपर्ने बाध्यता ।
- ग) विद्यार्थी भर्ना दर हरेक वर्ष घटदो क्रममा रहनु, बिचमै कक्षा छोडेने दर बृद्धि हुनुमा उल्लेख्य सुधार हुन नसकेका कारण हरेक वर्ष अनुत्तीर्ण हुने विद्यार्थीहरूको संख्या न्यून गर्न कठिनाई भइरहेको छ ।
- घ) क्याम्पसमा संचालित कार्याक्रमअनुसार प्रयाप्त कक्षा कोठा सहितको शैक्षिक भवन, पानी सहितको आधुनिक शौचालय, इ-पुस्तकालयको स्थापना तथा अध्ययन अध्यापनमा प्रयोग हुने digital उपकरण सहितको प्रयोगशाला निर्माण हुन नसक्नु ।
- ङ) गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायनको अभाव हुनु ।
- च) आधुनिक सूचना र प्रविधिको प्रयोग तथा पहुँच न्यून रहनु ।
- छ) पठन पाठनको साथसाथै अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न तथा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण गर्न जग्गाको अभाव रहनु ।

६.१.२ Long Terms Issues and Challenges

- क) भौतिक पूर्वाधार तथा उपकरणहरूको अपर्याप्तता: विद्यार्थीहरूको बढ्दो चाप र माग अनुसार कक्षाहरू सञ्चालन गर्नका लागि उपलब्ध पूर्वाधार तथा उपकरणहरू अपर्याप्त छन् । कक्षा कोठा, कम्प्युटर ल्याब, आधुनिक शौचालय, विज्ञान प्रयोगशाला, ओभरहेड प्रोजेक्टर, ल्यापटप, फोटास्टुडिओ, स्मार्ट बोर्ड जस्ता उपकरणहरू कम पर्न गएको महसुस हुन्छ ।
- ख) प्राविधिक विषय सञ्चालन गर्न नीतिगत समस्या: त्रिभुवन विश्वविद्यालयले प्राविधिक विषय जस्तै: वन, कृषि, इत्यादि सञ्चालन गर्न अनुमति नदिएरहेकोले गर्दा पूर्णरूपमा गैर प्राविधिक विषयमै निर्भर रहनुपर्ने बाध्यता देखिन्छ । त्रि. वि. ले सामुदायिक क्याम्पसलाई बि.बि.ए., बि.सि.ए. बि. आई. टि जस्ता पेशावार विषयको समेत सम्बन्धन दिन सकिरहेको छैन ।

ग) अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध विस्तारमा समस्या: यस क्याम्पसले विदेशी कलेज वा विश्वविद्यालयसंग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न र विद्यार्थी तथा प्राध्यापकको आदान प्रदान मार्फत आफ्ना प्राज्ञिक गतिविधिहरू विकसित गर्न कठिनाई भइरहेको छ।

घ) विद्यार्थी उत्तीर्ण दरमा उल्लेख्य सुधार हुन नसकेको विभिन्न कारणले हरेक वर्ष अनुत्तीर्ण हुने विद्यार्थीहरूको संख्या न्यून गर्न कठिनाई भइरहेको छ।

ङ) गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायनको अभाव हुनु।

च) सु. प. विश्वविद्यालयको सिनेटबाट पास भई यू.जि. सि, शिक्षा मन्त्रालयबाट सिफारीस भई अर्थमन्त्रालयमा फाईल पुगेता पनि बजेट अभावका कारण पाईपलाइनमा भएता पनि उक्त विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पस बन्न नसक्नु।

छ) आन्तरिक तथा दिगो आर्थिक स्रोतको अभाव देखिनु।

ज) प्रयाप्त पूर्णकालीन विषयगत प्राध्यापक र आवश्यक मात्रामा दक्ष कर्मचारी भर्ना गर्न नसकिनु।

झ) छात्र/छात्रा वासको व्यवस्था नहुनु।

ञ) प्राविधिक धारका शिक्षा संचालन गर्न नसक्नु।

ट) आधुनिक पुस्तकालय, ई-पुस्तकालय निर्माण हुन नसक्नु। अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि खेल मैदान नहुनु अलावा भौतिक संरचना निर्माण गर्न प्रयाप्त जग्गाको अभाव हुनु।

ठ) यातायातका साधन (क्याम्पसको आफ्नो बस) नभएकोले दूर दराजबाट आउने विद्यार्थीहरूलाई भर्नाका लागि आकर्षित गर्न नसक्नु।

६.२ समस्या तथा चुनौतीहरू न्यूनीकरणका उपायहरू

(Mitigation Measures Taken to Address the Issues and Meet the Challenges)

यस क्याम्पसको ३ (तीन) वर्षे रणनीतिक योजना तर्जुमा भई लागू भएको छ। यो योजनामा यस क्याम्पसका भौतिक पूर्वाधार तथा विषय व्यवस्थापनका विभिन्न उपायहरू अवलम्बन गरिएका छन्:

क) सरकारी लगानी भित्र्याउने प्रयास भइरहेको छ।

ख) यस क्याम्पसलाई सुदूरपश्चिम विश्वविद्यालयको आंगिक क्याम्पस बनाई सरकारी लगानी भित्र्याउने प्रयास भइरहेको छ।

ग) प्राज्ञिक स्वायत्तता प्राप्त गरी बजारको माग अनुसारका विषयहरू थप्ने प्रयास भइरहेको छ।

घ) विद्यार्थी उत्तीर्ण दर बढाउन आन्तरिक मूल्याङ्कन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनुका साथै अतिरिक्तकक्षाहरूको सञ्चालन

समेत भइरहेको छ। क्याम्पसले पठनपाठनलाई व्यवस्थित बनाउन शैक्षिक क्यालेण्डर बनाई लागू गरिरहेको छ।

ङ) यस क्याम्पसको विधान संशोधन तथा आवश्यक परिमार्जन गरी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक विनियमावली तथा कार्यविधि तयार गर्ने कार्य भइरहेको छ।

च) आ. व. २०८१/०८२ देखि UGC बाट Digitalization connectivity र equity grant का कार्यक्रमहरू कार्यान्वयनका चरणमा रहेका छन्।

छ) पुस्तकालयमा पुस्तकको अभाव हुन नदिन भारतीय राजदुतावास, प्रदेश सरकार, UGC मा प्रस्ताव पेश गरी दुतावासबाट पुस्तक प्राप्त भैसकेका छन्।

ज) क्याम्पसको चौतर्फी विकासका लागि क्याम्पस व्यवस्थापन समिति, प्राध्यापक संघ तथा क्याम्पस प्रशासन, स्व. वि. यु., क्याम्पस सभा, क्याम्पस सदस्य, क्याम्पसमा क्रियाशील विभिन्न विद्यार्थी संघ-संगठनहरु, अभिभावक र नागरिकसमाजका बीच पर्याप्त छलफल भई रहेको छ।

६.३ समस्या तथा चुनौतीहरु सम्बोधन गर्ने योजना

(Plan for Addressing the Issues and Challenges)

समस्या तथा चुनौतीहरु सम्बोधन गर्ने योजना

(Plan for Addressing the Issues and Challenges)

कृष्ण वैजनाथ बहुमुखी क्याम्पस तयार गरेको रणनीतिक विकास योजना समेतलाई सम्बोधन हुने गरी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ लागि निम्न अनुसारका नीति तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरेको छ।

१. भौतिक पूर्वाधार विकास (Physical Infrastructure Development)

शैक्षिक भवन निर्माण गर्ने : क्याम्पसमा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार अन्तर्गत शैक्षिक प्रशासनिक भवनको अपर्याप्तता रहेकाले क्याम्पसको शैक्षिक प्रशासनिक भवन निर्माणका लागि यसै शैक्षिक सत्रबाट भवनको Drawing, Design estimate समेत तयार गरी, फर्निचर, उपकरण, अतिरिक्त क्रियाकलाप र क्याम्पस प्रमुखको तालिमका लागि प्रस्ताव तयार पारी विश्व विद्यालय अनुदान आयोगमा प्रस्तावना पेश गर्ने योजना रहेको छ। विभिन्न कक्षाकोठाहरुमा प्रयोग गरिएका पुराना काठका फर्निचरहरुको मर्मत तथा थप नयाँ फर्निचर निर्माण गरिने छन्। E-Library/कम्प्युटर ल्याबको लागि आवश्यक पर्ने थप कम्प्युटर तथा मेशिनरी सामानहरुका लागि विश्व विद्यालय अनुदान आयोगमा प्रस्तावना पेश गर्ने तत्कालिन योजना रहेको छ। क्याम्पसमा चमेना गृह (क्यान्टीन) को सञ्चालन गरिने छ। क्याम्पसको फिल्ड निर्माण, बाटो निर्माण, वृक्षारोपण जस्ता कार्यहरु सम्पन्न गरिने छन्।

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालयबाट आ. व. २०८१/०८२ को बजेटमा विनियोजन गरिएको रु. १,००,००,००० रकमबाट २ कोठे भवन, पक्की घेर पर्खाल तथा गेट निर्माण, खानेपानी टंकी निर्माण कार्य भैरहेको छ भने आ. व. २०८२/०८३ का लागि विनियोजन गरिएको रु १०००००० बाट बहुउद्देश्यीय खेल मैदान (भलिवल, टेनिस बल, ब्याटमेन्टेन तथा बास्केटबल आदी) निर्माण गर्न प्रयोग गरिने छ।

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट प्राप्त भएको समतामा आधारित अनुदानलाई मापदण्ड अनुसार प्रभावकारी रूपले कार्यान्वयन गर्दै लग्ने तथा डिजिटलाईजेशन प्रोग्राम अन्तर्गत प्राप्त हुने अनुदानलाई क्याम्पस प्रशासन, पुस्तकालय, लेखा, कक्षा कोठा लगाएत आवश्यक मापदण्ड अनुसारको क्षेत्रलाई प्रविधिमैत्री बनाउन प्रयोग गरिने छ।

सभाहल : यस कृष्ण वैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसको सभा हल निर्माणका लागि दातृ निकाय संग पहल गरिने छ। आवश्यक भौतिक संरचना र खेलकुद मैदानका लागि आवश्यक पर्ने जग्गा जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरबाट लिजमा प्राप्त गरिनेछ।

छात्रवास: यस क्याम्पसमा सुदूर पश्चिम प्रदेशका पहाडि जिल्ला र यस नगर पालिकाको वार्ड नं. १ र १२ बाट विहानि पख क्याम्पसमा अध्ययनगर्न आउने विद्यार्थीहरुलाई कठिन हुने भएकोले डेरा गर्न बाध्यता भएकोले यस आ. व.मा छात्रवासका लागि UGC, प्रदेश सरकार लगाएत विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुमा प्रस्ताव पेश गर्ने

२ प्राज्ञिक उत्कृष्टताको लागि संस्थागत क्षमता तथा निकाय विकास
(Institutional Capacity and Faculty Development for Academic Excellence)

- क) क्याम्पसलाई गुणस्तर सुनिश्चितता प्रत्यायन (Q.A.A.) को प्रक्रियामा लग्नका लागि आवश्यक आधारहरू निर्माण गर्दै उक्त प्रक्रियाका लागि LOI प्रस्ताव पेश गर्ने ।
- ख) प्राज्ञिक विभागहरूलाई शैक्षिक कार्यतालिका, विभागीय अनुसन्धान तथा प्रकाशन र विद्यार्थीहरूलाई अनुसन्धानमूलक कार्यमा सहभागी गराउनमा विभागीय प्रमुखहरूलाई अभिप्रेरित गरिने छ ।
- ग) विश्वविद्यालय अनुदान आयोग अन्तर्गत प्राध्यापकहरूको स्तरोन्नतिका लागि विभिन्न अनुसन्धानात्मक क्रियाकलापलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- घ) प्राध्यापकहरूको शैक्षिक योग्यता र क्षमता अभिवृद्धि गर्न विद्यार्थीहरूको पठनपाठनलाई अवरोध नहुने गरी आवश्यकता अनुसार प्राध्यापकहरूलाई M.Phil., Ph.D. र अन्य अनुसन्धानमूलक कार्य गर्न सहयोग गरिने छ ।
- ङ) प्राध्यापक तथा कर्मचारीमा एकरूपता कायम गर्न पोषाकको व्यवस्था यसै आ. व. भित्र गरीने छ ।
- च) विद्यार्थीहरूको उत्तीर्ण प्रतिशतमा वृद्धि गर्नको लागि पठनपाठनको कार्यलाई समयमै सम्पन्न गर्न लगाउने र पटक-पटक त्रि. वि. को परीक्षा सञ्चालनको कारण समयमै विद्यार्थीहरूको पठनपाठन समाप्त नहुने भएकोले सो कार्यलाई न्यूनिकरण गर्नसार्वजनिक विदा तथा शनिवार समेत अतिरिक्त समयमा कक्षा सञ्चालन गरी सो समस्या समाधान गर्ने र साथै अतिकमजोर विद्यार्थीहरूका लागि विशेष समयमा कक्षा सञ्चालन गरी पठनपाठनको व्यवस्था गरिने छ ।
- छ) क्याम्पसको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने गरी अध्यापन शुरु भएको ६/६ महिना भित्र ल्याकत परीक्षा लिने र यसमा देखिएका कमी-कमजोरीहरूलाई सुधार गरि विद्यार्थीहरूको उत्तीर्ण प्रतिशतमा वृद्धि गर्ने उद्देश्यले सञ्चालनमा आएको आन्तरिक परीक्षालाई व्यवस्थित गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ज) प्रत्येक संकाय र तहमा हुने गरेको विद्यार्थीहरूको भर्ना, नियमितता तथा दैनिक हाजिरीलाई थप व्यवस्थित गरिने छ ।
- झ) नयाँ भर्ना हुने विद्यार्थीहरूलाई त्रि.वि. तथा क्याम्पसको शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसार प्रवेश परीक्षामा सहभागी गराई कार्यान्वयन गरिने छ ।
- ञ) यथाशीघ्र भर्ना गर्न लगाउने र समयमै कक्षा सञ्चालन गरी पठनपाठनलाई व्यवस्थित गर्न लगाईने छ ।
- ट) शैक्षिक अनुभव आदान प्रदानका लागि अतिथी प्राध्यापक आमन्त्रण गरी पठनपाठनको व्यवस्था गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिएको छ ।
- ठ) प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूलाई विभिन्न विश्वविद्यालय तथा उच्च शैक्षिक संस्थाहरूको अवलोकन भ्रमण गराईने छ ।
- ड) Multi-media Projector वाट कक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक प्रोजेक्टर र अन्य विद्युतीय उपकरणहरू खरिद गरि जडान गरिने छ ।
- ढ) प्रशासनिक कार्यलाई छिटो छरितो तथा सर्वसुलभ बनाउन Computer Software लाई व्यवस्थित गरिने छ ।
- ४ विद्यार्थी कल्याण र अतिरिक्त (Student Welfare and Extra Activities)
- क) विद्यार्थीहरूको उत्तीर्ण प्रतिशतमा वृद्धि गर्न प्रत्येक संकायका विभागीय प्रमुख संग परामर्श गरी आवश्यकता अनुसार पठनपाठन कार्यलाई व्यवस्थित गरिने छ ।

- ख) मासिक रूपमा विद्यार्थी पढनपाठन र क्याम्पसका अन्य शैक्षिक गतिविधि सहभागी गरी विद्यार्थीहरूबाट प्राप्त हुने शुभान तथा उचित सुझावहरूलाई लागू तथा समाधान गरिने छ ।
- ग) यस क्याम्पसमा अध्ययनरत परीक्षार्थी तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई बढी सन्दा बढी वृत्तिमा सहभागी गराउन छात्रवृत्ति छरीट प्रकृतालाई व्यवस्थित गर्ने पहल गरिने छ ।
- घ) विभिन्न विकासहरूले प्रदान गर्ने छात्रवृत्तिमा क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई सहभागी गराउने थप प्रयत्न गरिने छ ।
- ङ) क्याम्पसको समग्र विकासको लागि मुताबत विद्यार्थी संघहरूलाई सक्रियता बढाउन पहल गरिने छ ।
- च) रोजगारीमूलक एवम् प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाहरूमा विद्यार्थीहरूलाई सहभागी गराउन परामर्श सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छन् ।
- छ) न्यूनतम शुल्कमा क्याम्पसको कम्प्युटर व्यावकी क्षमता अनुसार इच्छुक विद्यार्थीहरूलाई कम्प्युटर प्रशिक्षण प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
- ज) सामुदायिक सम्बन्ध विस्तार गर्ने कार्यमा विद्यार्थीहरूलाई सहभागी गराइनेछ ।
- झ) शैक्षिक विकासको लागि अंग्रेजी भाषा, सूचना प्रविधि र नेतृत्व विकास सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छन् ।
- ञ) क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई लोक सेवा आयोग, शिक्षक सेवा आयोग तथा बैंकिङ्ग सेवामा प्रवेशका लागि विभिन्न विकासको समन्वयमा तयारी कक्षा सञ्चालन गरिने छ ।
- ट) क्याम्पसको शैक्षिक विकासको लागि अध्यापकोपको स्थापना गरी गरीब तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति, कर्मचारीको वृत्तियकास तथा सेवा सुविधाको सुनिश्चितता, विद्यार्थीलाई विभिन्न पेशा प्रवेशका लागि तयारी कक्षा, सामाजिक सचेतना मुलक कार्यक्रम, जीवन दर्शन योग तथा आचरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।

५. वित्तीय स्रोत विकास तथा व्यवस्थापन (Financial Resource Development and Management)

- विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थाहरूबाट क्याम्पसको विकासको लागि आर्थिक तथा अन्य सहयोगका लागि पहल गरिने छ ।
- स्नातक तहमा विद्यार्थीहरूको भर्ना संख्यामा वृद्धि गर्नको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- अध्यकोपको रकम वृद्धि गर्नका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- क्याम्पस सदस्यको संख्याका वृद्धि गरि कोष वृद्धि गरिने छ ।

६. संस्थागत सुशासन तथा क्याम्पस समुदाय सम्बन्ध

(Institutional Governance and Campus Community Relationship)

- क) प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ४ महिना भित्र गत वर्षको आर्थिक र प्राज्ञिक गतिविधिहरू समावेश गरी आर्थिक प्रतिवेदन तयार पारी सार्वजनिक गर्ने कार्य गरिने छ । क्याम्पसको आर्थिक प्रतिवेदनलाई सरोकारवालाहरूलाई जानकारी गराइने छ ।
- ख) क्याम्पसको विधान अनुसार क्याम्पस सभा तथा सञ्चालक समितिको गठन गरिने छ । र आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरी लागू गरिनेछ ।
- ग) क्याम्पसको आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावलीमा समयसापेक्ष रूपमा परिमार्जन गरी लागू गरिने छ ।
- घ) छात्रवृत्ति सम्बन्धी विनियम लागू गरिने छ ।

ड) विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थाहरूलाई क्याम्पस सञ्चालनमा सहयोग गर्ने र क्याम्पसको तर्फबाट प्राध्यापक तथा कर्मचारी र विद्यार्थीहरूलाई सामुदायिक विकास एवम् सचेतना कार्यक्रममा सहभागी गराउन पहल गरिनेछ।

६.४ वार्षिक कार्ययोजना तथा बजेट (Annual Work Plan and Budget)

सामुदायिक शैक्षिक संस्थाको रूपमा स्थापित यस कृष्ण वैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसले शैक्षिक उन्नयनमा विविध चुनौतीहरू पार गर्दै आफ्नो स्थापनाको १५ औं वर्षमा प्रवेश गरेको छ। साथै गुणस्तर सुधारको लागि सबै सतर्कता अपनाउन पनि जरुरी छ। यसका लागि प्राध्यापक तथा कर्मचारीलाई तालिम, सेमिनार, गोष्ठीमा सहभागी गराई दक्ष बनाउन आवश्यक छ। सामुदायिक स्तरबाट सञ्चालित यस क्याम्पसको गत आर्थिक वर्षको वार्षिक आय-व्ययलाई आधार मानि आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को लागि वार्षिक बजेटको तर्जुमा तथा २०८३/०८४ र २०८४/०८५ को आयव्यय प्रक्षेपण निम्नानुसार गरिएको छ।

Annual Work Plan and Budget of Current Fiscal Year (as the strategies plan)

क्याम्पसले १ वर्षमा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम तथा आयोजना

१. शैक्षिक (Academic) कार्यक्रम
  - भर्ना तथा अभिमुखीकरण (Admission & Orientation Program)
  - वार्षिक कक्षा संचालन र प्रयोगशाला/प्रायोगिक कक्षा
  - पाठ्यक्रम अनुसार Internal Assessment / Internal Exam, Mid-term, Unit test, Terminal परीक्षा
  - छत्र-छत्रालाई Academic Counseling
  - वर्षको अन्त्यमा परीक्षा संचालन
  - नयाँ शैक्षिक वर्षको Academic Calendar निर्माण
२. सह-शैक्षिक (Co-curricular) कार्यक्रम
  - वादविवाद (Debate) प्रतियोगिता
  - वक्तृत्वकला (Elocution Speech)
  - निबन्ध, कविता लेखन प्रतियोगिता
  - विज्ञान/शैक्षिक प्रदर्शनी (Science/Project Exhibition)
  - क्रेडिट प्रतियोगिता
  - ICT, Robotics, Coding जस्ता कार्यशाला
  - कला-संगीत सृजनात्मक कार्यक्रम
३. अतिरिक्त (Extra-curricular) कार्यक्रम
  - खेलकुद प्रतियोगिता (Football, Volleyball, Athletics आदि)
  - योग तथा स्वास्थ्य सत्र
  - सांस्कृतिक कार्यक्रम (Cultural Day, Welcome/ Farewell)
  - सफाई, वृक्षारोपण तथा सामाजिक सेवा कार्यक्रम
  - पर्यटन/शैक्षिक भ्रमण (Educational Tour, Field Visit)
  - प्रतिभा प्रदर्शन (Talent Show)
४. प्रशासनिक तथा व्यवस्थापकीय कार्यक्रम
  - शिक्षक तथा कर्मचारी क्षमता विकास तालिम
  - वार्षिक बजेट तथा योजना निर्माण
  - अवलोकन (Monitoring) र मूल्यांकन
  - वार्षिक प्रगति समीक्षा बैठक
  - अनुशासन, उपस्थिति तथा कक्षाकोठा व्यवस्थापन
  - छत्रवृत्ति वितरण तथा अभिलेख व्यवस्थापन
५. समन्वय तथा साझेदारी कार्यक्रम
  - अभिभावक-शिक्षक बैठक (PTM)
  - स्थानीय निकाय, NGO/INGO, उद्योगसँग सहकार्य
  - सामुदायिक सेवा र जागरूकता कार्यक्रम
  - विश्वविद्यालय/शैक्षिक बोर्डसँग समन्वय
६. प्रविधि तथा नवप्रवर्तन कार्यक्रम
  - स्मार्ट कक्षा / ICT प्रयोग विस्तार
  - EMIS, LMS, e-Library जस्ता प्रणाली प्रयोग
  - शिक्षक र विद्यार्थीका लागि आइटी तालिम
  - अनुसन्धान तथा Innovation परियोजना सञ्चालन

क्याम्पसले 3 वर्षमा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम तथा आयोजना:

१. शैक्षिक (Academic) कार्यक्रम

- 3 वर्षे शैक्षिक रणनीतिक योजना (Strategic Plan) निर्माण
- वार्षिक अनुसार कक्षा संचालन
- पाठ्यक्रम अभिमुखीकरण तथा परिमार्जन
- Internal परीक्षा, Unit Test, Terminal तथा Final Examination
- प्रयोगशाला, प्रायोगिक कक्षा तथा Field Work को सुदृढीकरण
- विद्यार्थीको Academic Tracking र Progress Evaluation प्रणाली विकास
- Research / Mini Research / Project Work संचालन
- नयाँ पाठ्यपुस्तक, Resource Material विकास
- Tutor / Mentor प्रणाली विस्तार
- Educational Quality Assurance र Accreditation सम्बन्धी तयारी (यदि लागू)

२. सह-शैक्षिक (Co-curricular) कार्यक्रम

- वार्षिक Debate, Quiz, Essay, Poetry, Elocution प्रतियोगिताहरू
- विषयगत सेमिनार, Workshop, Conference
- वैज्ञानिक प्रदर्शनी, ICT Exhibition, Model Presentation
- साहित्यिक कार्यक्रम तथा पुस्तक प्रकाशन प्रवर्द्धन
- Career Counseling तथा Personality Development सब
- Club Activity (Science Club, IT Club, Literary Club आदि)

३. अतिरिक्त (Extra-curricular) कार्यक्रम

- खेलकुद प्रतियोगिता (Inter-campus / District Level)
- सांस्कृतिक कार्यक्रम (Welcome, Farewell, Cultural Day)
- Talent Show, Music & Art कार्यक्रम
- सामाजिक सेवा कार्यक्रम (Community Service, Blood Donation)
- Field Visit, Educational Tour, Industrial Tour
- Health Awareness कार्यक्रम, वृक्षारोपण तथा Cleanliness अभियान

४. प्रशासनिक तथा संस्थागत विकास कार्यक्रम

- 3 वर्षे Master Plan निर्माण
- शिक्षक तथा कर्मचारी Capacity Development Training
- Infrastructure सुधार तथा व्यवस्थापन (Classroom, Library, Lab)
- EMIS (Educational Management Information System) खारेजी/अपडेट
- क्याम्पसका Internal Policy, नियमावली परिमार्जन
- Budget Planning, Audit तथा Financial Transparency प्रणाली सुधार
- Scholarship प्रणाली व्यवस्थापन तथा विस्तार
- Monitoring, Supervision तथा Annual Review Meeting

५. साझेदारी तथा समन्वय कार्यक्रम

- अभिभावक-शिक्षक अन्तरक्रिया (PTM) को वार्षिक सञ्चालन
- स्थानीय निकाय, विद्यालय, कम्पनी तथा NGO/INGO सँग सहकार्य विस्तार
- Internship Program / Apprenticeship Program संचालन
- Community Engagement तथा Outreach Program
- विश्वविद्यालय तथा बोर्डसँग निरन्तर समन्वय

६. प्रविधि तथा नवप्रवर्तन कार्यक्रम

- ICT Based Teaching/Learning विस्तार
- Smart Classroom स्थापना र सञ्चालन
- e-Library तथा Digital Learning Resources विकास
- Research & Innovation Lab स्थापना (यदि सम्भव)
- Online Learning, LMS, EMIS प्रणाली विस्तार
- शिक्षक-विद्यार्थीका लागि ICT क्षमता विकास तालिम

७ कल्प वैजनाथ बहुमुखी नारायणजी नारायण सन्वाजक समिति

सम नारायणजी सन्वाजक समिति विद्यालयात रुक्मी व्यहोम जयसल मस वन आहण्ड,)

१) श्री शिब राज मह	सर्वस्य
२) श्री समोतव जीशी	सर्वस्य
३) श्री जीशी शिब जीव	सर्वस्य
४) श्री शिव राज मह	सर्वस्य
५) श्री देव राज जीशी	सर्वस्य
६) श्री शिव वन शिब	सर्वस्य
७) श्री शेर बलादर साख	सर्वस्य
८) श्री जयला राज	सर्वस्य
९) श्री देव बलादर शाह	सर्वस्य
१०) श्री देवी जीशी मह	सर्वस्य
११) श्री जयल तमान	सर्वस्य
१२) श्री नाम देव जीशी	प्राथमिक प्रतिनिधि
१३) नरेश शिब खरी	वि. वि. प्रतिनिधि
१४) श्री कल्प पनाव मह	स्व.वि. यु. प्रतिनिधि
१५) श्री मन राज विरीना	सर्वस्य गांचव

८. कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसमा कार्यरत प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूको विवरण :
यस क्याम्पसमा कार्यरत प्राध्यापक तथा कर्मचारीहरूको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.स	नाम	पद	शैक्षिक योग्यता	संकाय	अध्यापन गर्ने विषय
१	श्री भव राज निरौला	क्याम्पस प्रमुख	एम.बी.ए, बी.एड	व्यवस्थापन	वित्तशास्त्र
२	श्री हिरा प्रसाद पन्त	सहायक क्याम्पस प्रमुख	एम.ए, एम.एड	शिक्षा शास्त्र	नेपाली शिक्षा
३	श्री हरेन्द्र बहादुर भाट	व्यवस्थापन संकाय प्रमुख	एम.एस. सी, बी.एड	व्यवस्थापन	तथ्याङ्कशास्त्र
४	श्री वामदेव जोशी	शिक्षा शास्त्र संकाय प्रमुख	एम.एड, एल.एल.बी	शिक्षा शास्त्र	शिक्षाको आधार
५	श्री देवराज जोशी	उप-प्राध्यापक	एम.एड	शिक्षा शास्त्र	स्वास्थ्य शिक्षा
६	श्री गणेश बहादुर ऐर	उप-प्राध्यापक	एम.बी.एस, बी.एड	व्यवस्थापन	लेखा शास्त्र
७	श्री बिर सिंह धामी	उप-प्राध्यापक	एम.एड	शिक्षा शास्त्र	नेपाली शिक्षा
८	श्री दिपेन्द्र प्रसाद जोशी	उप-प्राध्यापक	एम.बी.एस, बी.एड	व्यवस्थापन	बजारशास्त्र
९	श्री लोकेन्द्र राज अवस्थी	उप-प्राध्यापक	एम.ए	व्यवस्थापन	अंग्रेजी शिक्षा
१०	श्री शंकर दत्त जोशी	सहायक-प्राध्यापक	एम.एड	शिक्षा शास्त्र	अंग्रेजी शिक्षा
११	श्री कृष्ण दत्त अवस्थी	सहायक-प्राध्यापक	एम.एड	शिक्षा शास्त्र	नेपाली शिक्षा
१२	श्री महेश प्रसाद भट्ट	सहायक-प्राध्यापक	एम.बी.एस, बी.एड	व्यवस्थापन	लेखा शास्त्र
१३	श्री ज्ञानेश्वरी कु.जोशी	सहायक-प्राध्यापक	एम.बी.एस	व्यवस्थापन	मानव ससाधन व्यवस्थापन
१४	श्री गीता भट्ट	सहायक-प्राध्यापक	एम.एड	शिक्षा शास्त्र	स्वास्थ्य शिक्षा
१५	श्री राजेन्द्र प्रसाद जोशी	सहायक-प्राध्यापक	एम.ए	व्यवस्थापन	अर्थशास्त्र
१६	श्री महेश राज भट्ट	सहायक-प्राध्यापक	एम.ए	शिक्षा शास्त्र	अंग्रेजी शिक्षा
१७	श्री मोहनचन्द्र जोशी	सहायक-प्राध्यापक	एम.एड	शिक्षा शास्त्र	अंग्रेजी शिक्षा
१८	श्री कालिन्दी जोशी	सहायक-प्राध्यापक	एम.ए	शिक्षा शास्त्र	अंग्रेजी
१९	श्री महेश प्रसाद अवस्थी	सहायक-प्राध्यापक	एम.एड	शिक्षा शास्त्र	स्वास्थ्य शिक्षा
२०	श्री ईश्वर दत्त जोशी	शिक्षण सहायक	एम.बी.एस	व्यवस्थापन	वित्तशास्त्र
२१	श्री किशोर कुमार जोशी	लेखापाल	बी.ए.(अर्थशास्त्र)		
२२	श्री गणेश प्रसाद पन्त	कम्प्यूटर अपरेटर	बि.सि.ए./बि.एड.		
२३	श्री भुवन ऐर	पुस्तकालय सहायक	आइ कम		
२४	श्री कृष्णानन्द भट्ट	कार्यालय सहयोगी	साक्षर		
२५	श्री गणेश भट्ट	कार्यालय सहयोगी	आइ.एड.		

९. कृष्ण बैजनाथ बहुमुखी क्याम्पसको स्व. वि. यू पदाधिकारीहरूको विवरण :
यस क्याम्पसको स्व. वि. यू पदाधिकारीहरूको विवरण यस प्रकार छ।

सि. नं.	नाम	पद
१	श्री करन प्रसाद भट्ट	सभापति
२	श्री सुरेन्द्र प्रसाद अवस्थी	उपाध्याक्ष
३	श्री मनिषा धानुक	सचिव
४	श्री दीपा भट्ट	सहायक-सचिव
५	श्री प्रविन धामी	कोषाध्यक्ष
६	श्री संगीता भट्ट	सदस्य
७	श्री हेम राज भट्ट	सदस्य
८	श्री मोहन बोहरा	सदस्य
९	श्री गणेश पाल	सदस्य
१०	श्री मञ्जु औजी	सदस्य
११	श्री खगेन्द्र प्रसाद पन्त	सदस्य
१२	श्री चेत राज भट्ट	सदस्य
१३	श्री कल्पना कामी	सदस्य
१४	श्री ममता खुना	सदस्य
१५	श्री पूजा पाण्डेय	सदस्य

समाप्त

